

Lovforslag nr. L 61. Fremsat den 4. november 1993 af energiministeren (Jann Sjørnsen)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om mineralske råstoffer m.v. i Grønland (råstofloven) med flere love

(Vandkraftressourcer i Grønland)

§ 1

I lov nr. 335 af 6. juni 1991 om mineralske råstoffer m.v. i Grønland (råstofloven) foretages følgende ændringer:

1. Lovens titel affattes således:

»Lov om mineralske råstoffer i Grønland (råstofloven)«.

2. I § 1, stk. 1, § 2, stk. 1 og 2, § 3, § 6, stk. 1, og § 7, stk. 3, 1. pkt., udgår: »og vandkraftressourcer«.

3. I § 3, 1. pkt., ændres: »§§ 11, 15 og 17« til: »§§ 11 og 15«.

4. I § 5, stk. 1, og § 22, stk. 1, og stk. 3, nr. 2, ændres »ikke-levende ressourcer« til: »mineralske råstoffer«.

5. I § 7, stk. 1, 1. pkt., udgår: »eller af vandkraftressourcer«.

6. I § 7, stk. 4, 1. pkt., ændres: »4, 5 og 6« til: »4 og 5«.

7. I § 7, stk. 6, indsættes efter »efter stk. 1«: »samt for indsendelse af ansøgninger herom«.

8. Kapitel 6 ophæves.

9. Efter § 31 indsættes:

»§ 31a. Energiministeren kan i det nødvendige omfang tillade, at der iværksættes ekspropriation af ejendom med henblik på virksomhed efter denne lov.

Stk. 2. Ekspropriation i henhold til stk. 1 finder sted efter reglerne i lov for Grønland om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende ejendom.

§ 31b. Størrelsen af gebyrer og afgifter, som betales til dækning af udgifter i råstofforvaltningens regi, kan fastsættes med delvis omkostningsdækning.«

10. § 32, stk. 4, ophæves.

§ 2

I lov nr. 850 af 21. december 1988 for Grønland om miljøforhold m.v. som ændret ved § 1 i lov nr. 921 af 25. november 1992 foretages følgende ændring:

I § 1, stk. 2, ændres »ikke-levende ressourcer i Grønland, herunder mineralske råstoffer,« til: »mineralske råstoffer i Grønland«.

§ 3

I lov nr. 612 af 23. december 1980 for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse som ændret ved lov nr. 923 af 19. december 1986 foretages følgende ændring:

I § 2, stk. 1 og 2, ændres »ikke-levende ressourcer« til: »mineralske råstoffer«.

§ 4

I lov nr. 469 af 6. november 1985 for Grønland om forsyning, trafik, postbesørgelse m.v. som ændret ved lov nr. 1081 af 23. december 1992 foretages følgende ændring:

I § 6 ændres »ikke-levende ressourcer i Grønland, herunder mineralske råstoffer,« til: »mineralske råstoffer i Grønland«.

§ 5

I lov nr. 943 af 23. december 1986 for Grønland om el, vand og varme, brandvæsen, havne, veje, telekommunikation m.v. foretages følgende ændring:

I § 10 ændres »ikke-levende ressourcer i Grønland, herunder mineralske råstoffer« til: »mineralske råstoffer i Grønland«.

§ 6

Loven træder i kraft 1. januar 1994.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Ved drøftelser mellem statsministeren og formanden for Grønlands Landsstyre i september 1992 aftaltes bl.a. overførelse til hjemmestyret af kompetencen til at meddele tilladelser til vandkraftaktiviteter samt myndighedsbehandlingen heraf, således at vandkraftressourcer udgår af råstofordningen. Yderligere drøftelser herom har fundet sted mellem energiministeren og landsstyret i august 1993.

I overensstemmelse hermed er det i henhold til hjemmestyrelovens § 7, jf. § 4, i det samtidig hermed fremsatte forslag til lov for Grønland om vandkraftressourcer foreslået, at reguleringen af vandkraftaktiviteter overføres til hjemmestyret.

Som en konsekvens heraf vil det være nødvendigt at foretage ændringer dels i råstofloven for Grønland, dels i følgende andre love, som relaterer sig hertil: lov nr. 850 af 21. december 1988 for Grønland om miljøforhold m.v., lov nr. 612 af 23. december 1980 for Grønland om arealanvendelse, byudvikling og bebyggelse, lov nr. 469 af 6. november 1985 for Grønland om forsyning, trafik, postbesørgelse m.v. samt lov nr. 943 af 23. december 1986 for Grønland om el, vand og varme, brandvæsen, havne, veje, telekommunikation m.v.

2. I forbindelse med ændringen af råstofloven foretages samtidig justeringer, som tilsigter at præcisere energiministerens hjemler vedrørende gebyrer og afgifter, som indgår til dækning af udgifter i råstofforvaltningens regi. I begge tilfælde tilsigtes opretholdelse af gældende praksis.

3. I den gældende råstoflov er der ikke særskilt hjemmel til foretagelse af ekspropriation. Der har ikke hidtil været behov for en sådan bestemmelse, da den fornødne lovhjemmel fandtes i lov nr. 182 af 26. maj 1972 for Grønland om ekspropriation.

Ved lov nr. 1013 af 19. december 1992 om ændring af lov for Grønland om ekspropriation er denne lov

ændret til en ren procedurelov, hvilket bl.a. har medført, at der ikke længere er lovhjemmel til at foretage ekspropriation i forbindelse med råstofaktiviteter i Grønland.

I tilknytning til ovennævnte forslag om ændringer i råstofloven foreslås indsættelse af en ekspropriationshjemmel i denne lov.

4. Til dækning af udgifter ved bl.a. myndighedsbehandlingen af et igangværende projekt på vandkraftområdet (Buksefjords-projektet) har Råstofforvaltningen for Grønland siden 1990 modtaget en årlig afgift fra koncessionshaveren på 700.000 kr. (september 1990-niveau). Fra den 1. januar 1994 nedsættes afgiften iflg. koncessionen til 50.000 kr. (september 1990-niveau). Fra det tidspunkt, da myndighedsbehandlingen m.v. varetages i hjemmestyrets regi, vil afgiften tilfalde hjemmestyret i det omfang, de nugældende koncessionsbestemmelser opretholdes.

Lovforslaget medfører ikke økonomiske eller administrative konsekvenser for staten. Forslaget medfører ikke erhvervsmæssige eller miljømæssige konsekvenser.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 – 6, 8 og 10

Forslagene til de pågældende ændringer følger alene af, at kompetencen til at meddele tilladelser til vandkraftaktiviteter samt myndighedsbehandlingen heraf udgår af råstofordningen og overgår til hjemmestyret.

Det bemærkes, at udtrykket »mineralske råstoffer m.v.« i lovens titel og udtrykket »ikke-levende ressourcer« i lovteksten omfatter såvel mineralske råstoffer som vandkraftressourcer. Da reguleringen af vandkraftaktiviteter ikke længere vil være omfattet af råstofloven, foreslås de nævnte udtryk ændret, således at det klart fremgår, at loven alene vedrører mineralske råstoffer.

Til nr. 7

Forslaget indeholder udtrykkelig hjemmel til at fastsætte gebyrer i forbindelse med indsendelse af ansøgninger om efterforsknings- og/eller udnyttelsestilladelser med eneret. Sådanne gebyrer agtes i overensstemmelse med hidtidig praksis primært anvendt i forbindelse med kulbrinteudbudsrunder.

Til nr. 9

ad § 31a

Ved lov nr. 182 af 26. maj 1972 for Grønland om ekspropriation blev der skabt hjemmel til ekspropriation i Grønland til en række formål, herunder virksomhed, der af bevillingshavere eller på disses vegne udøves som led i efterforskning og indvinding af mineralske råstoffer. Som følge heraf er der ikke i den gældende råstoflov nogen særskilt ekspropriationsbestemmelse.

I forbindelse med, at hjemmestyret ved lov nr. 1012 af 19. december 1992 overtog kompetencen til at fastsætte regler om hjemmel til og fremgangsmåden ved ekspropriation på sagsområder, der henhører under hjemmestyret, blev loven som anført i de almindelige bemærkninger ændret til en ren procedurelov i lighed med den i Danmark gældende lov om fremgangsmåden ved ekspropriation vedrørende fast ejendom. Dette medfører, at loven fremover alene beskriver den fremgangsmåde, der skal anvendes. Hjemmelen til at foretage ekspropriationen fastlægges enten i vedkommende sektorlov eller ved særlov, der udfærdiges af det enkelte ressortministerium.

For at sikre, at der som hidtil vil være hjemmel til at foretage ekspropriation i forbindelse med råstofaktiviteter i Grønland, foreslås det, at der indsættes en ekspropriationsbestemmelse i råstofloven.

Bestemmelsen svarer til ekspropriationshjemmelen i lov om anvendelse af Danmarks undergrund § 36.

ad § 31b

Lovens § 8 indeholder hjemmel til at opkræve afgifter fra rettighedshavere. Disse afgifter omfatter dels formålsbestemte afgifter, der indgår til dækning af udgifter i råstofforvaltningens regi, dels afgifter af anden karakter som f.ex. produktionsafgift (royalty). Efter lovens § 22, stk. 3, nr. 1, indgår de formålsbestemte afgifter ikke i indtægtsfordelingen mellem staten og hjemmestyret.

Forslaget indeholder hjemmel til, at gebyrer og afgifter, som betales til dækning af udgifter i råstofforvaltningens regi, jf. lovens § 22, stk. 3, nr. 1, kan fastsættes med delvis omkostningsdækning. Kun formålsbestemte afgifter er omfattet af forslaget.

Gebyrer og afgifter af den nævnte karakter fastsættes med hjemmel i lovens § 6, stk. 4, § 7, stk. 6, og § 8, stk. 1, 2. punktum, og må ses i sammenhæng med, at der i en del tilfælde ikke hos rettighedshavere opkræves refusion i henhold til lovens § 25, stk. 5, af udgifter i forbindelse med myndighedsbehandling i råstofforvaltningens regi.

De nævnte gebyrer og afgifter er som oftest forskellige for kulbrinter og mineraler og fastsættes som hovedregel således, at mulighederne for at tiltrække og fastholde mine- og olieselskabers investeringer i efterforskning og udnyttelse af mineralske råstoffer m.v. i Grønland ikke forringes i væsentligt omfang. Størrelsen af de nævnte gebyrer og afgifter fastsættes således ikke primært med henblik på at tilvejebringe fuld omkostningsdækning.

For 1993 er der hjemmel hertil på finansloven, § 27, tekstanmærkning nr. 52. Det er fundet hensigtsmæssigt, at denne hjemmel indgår i selve loven i sammenhæng med bestemmelserne vedrørende gebyrer og afgifter.

Til §§ 2-5

Ændringerne er en konsekvens af, at vandkraftressourcer udgår af råstoffordningen.